

iDusidusi ni Soqoni ni Bula vaKarisito kei na Cakacaka Vakaitalatala

JULAI 1-7

IYAU MAI NA VOSA NI KALOU | KOLOSA 1-4

**“Luvata Tani na Tamata Makawa,
Sulumaka na iTovo Vou”**

Vakekeli ena Vosa ni Kalou

it-2 169 ¶13-5

Matanitu ni Kalou

“Na Matanitu i Luvena Lomani.” E sovaraka ena Penitiko 33 G.V. o Jisu na yalo tabu vei ira na nona tisaipeli. Qori ena ikatini ni siga ni nona lesu i lomalagi. Era vakadinadinataka sara ga na nona tisaipeli ni sa “vakacerecerei ina ligaimatau ni Kalou.” (Cak 1:8, 9; 2:1-4, 29-33) Era okati kina ena “veiyalayalati vou,” era iseve tale ga ni “matanitu tabu” vou, oya na Isireli vakayalo.—Ipe 12:22-24; 1Pi 2:9, 10; Kal 6:16.

E dabe ena gauna qori o Karisito ena ligaimatau i Tamana, e Ulu tale ga ni ivavakoso. (Efe 5:23; Ipe 1:3; Flp 2:9-11) Eda dikeva ena iVolatabu ni tekivu ena Penitiko 33 G.V., sa vakarautaka o Jisu e dua na matanitu vakayalo mera vakarurugi kina na nona tisaipeli. Ni volavola na yapositolo o Paula vei ira na lotu vaKarisito e Kolosa, e tukuna ni sa tiko na matanitu nei Jisu

Karisito. E kaya: “[Na Kalou] e vakabulai keda mai na lewa ni butobuto qai kauti keda ina matanitu i Luvena lomani.”—Kol 1:13; vakatauvatana Cak 17:6, 7.

Tekivu ena Penitiko 33 G.V. e liutaki ira na Isireli vakayalo na matanitu i Karisito. Ni ka vakayalo na matanitu qori, kena ibalebale nira lumuti ena yalo tabu ni Kalou na lotu vaKarisito mera luve vakayalo ni Kalou. (Jn 3:3, 5, 6) Nira rawata na nodra inuinui ni bula i lomalagi na lotu vaKarisito lumuti, era na sega ni vakarurugi ena matanitu vakayalo i Karisito e vura-vura, ia era na tui kei Karisito mai lomalagi.—Vta 5:9, 10.

JULAI 8-14

IYAU MAI NA VOSA NI KALOU | 1 CESALONAIKA 1-5

**“Moni Veivakayaloqaqataki Tiko,
Moni Veivakauqeti”**

Vakekeli ena Vosa ni Kalou

it-1 863-864

Veiyacovi Tawadodonu

E rawa ni vakasivoi e dua mai na ivavakoso vaKarisito ni veiyacovi tawadodonu. (1Ko 5:9-13; Ipe 12:15, 16) E vakamacalataka o Paula ni

valavala ca sara tiko ga e yagona na lotu vaKarisito e veiyacovi tawa-dodonu ni vakayagataka vakatani na gacagaca ni vakatubukawa. E levu na sala e vakaleqai kina vakayalo. Dua e vakadukadukalitaka na ivavakoso ni Kalou, ena rawa ni tauvi koya tale ga na mate ca ni veiyacovi. (1Ko 6:18, 19) E sega ni doka na nodra dodonu na tacina vaKarisito (1Ce 4: 3-7) ni (1) vakadukadukalitaka na ivavakoso, e vakarogorogocataka qai vakamadualaka (Ipe 12:15, 16), (2) vakadukadukalitaki koya erau vei-butakoci. Ke dawai, e sa dukadukali ni bera ni vakawati, (3) vakarogorogocataka na kedratou irogorogo na nona vuvale, vaka kina (4) o rau na nona itubutubu, o kena isa, se nona itau. Na ka e cakava e sega wale ga ni beci ira na kena vo, ia e beca sara ga na Kalou ena totogitaki koya ena vuku ni nona ivalavala ca.—1Ce 4:8.

JULAI 15-21

IYAU MAI NA VOSA NI KALOU | 2 CESALONAIKA 1-3

“Nona Vakatakilai na Daucaka Ca”

it-1 972-973

Qarava na Kalou

Qo e dua tale na ka e veisaqasaqa kei na “ka vuni tabu” i Jiova. Qori na nona “cakacaka lo tiko mai na dau-

caka ca.” E dredre mera kila na lotu vaKarisito se o cei na “daucaka ca” ni se sega ni dua na ilawalawa e basika ena nona gauna na yapositolo o Paula me laurai vei ira na itovo qori. Ke basika mada ga na daucaka ca, era na sega ni kila e levu ni cakava lo tiko na ivalavala ca, e vakarairai tale ga na nona qaravi Kalou. E sega gona ni qarava dina na Kalou, ia e vukitani. E kaya o Paula ni o koya ‘na daucaka ca e cakacaka lo’ tiko qo e sa tiko ena nona gauna baleta ni basika na ivakarau ca ena ivavakoso vaKarisito, ena tini ena vukitani. Ia ena vakarusai koya o Jisu Karisito ena gauna e vakatakilai kina ni sa tiko. Ni vakamuai koya na vukitani qo o Setani, ena “vakalevulevui koya vei ira kece era vakatokai mera kalou se ka era sokaloutaki” (Kir., *se’ba·sma*). E saqata na Kalou na daucaka ca qo, e vakayagataki koya o Setani me vei-vakacalai, era na vakarusai tale ga o ira na muria na nona itovo. Na ka e cakava na “daucaka ca” qo e kena iubi tiko ga na qaravi Kalou.—2Ce 2:3-12; vakatauvatana na Mac 7:15, 21-23.

it-2 245 ¶7

Lasu

E vakatara o Jiova me “cakacaka i lomadra” na tamata daulasulasu na “rai cala” mera ‘vakabauta kina na lasu,’ mera kua ni rogoca na itukutuku

vinaka me baleti Jisu Karisito. (2Ce 2:9-12) E yaco qo ena vica na senituri yani e liu vei Eapi na Tui Isireli. Era kaya na parofita lasu vei Eapi ni na qaqa ena ivalu vei Remoci-kiliati, ia e kaya na parofita i Jiova o Maikaia ni na yaco na leqa. A raivotutaka o Maikaia ni vakatara o Jiova e dua na kabula vakayalo me vaka na “yalo lasulasu” ena gusudra na parofita i Eapi. E uqeti ira na parofita i Eapi mera kua ni tukuna na ka dina, ia na ka ga era via rogoca kei na ka e rogo vinaka vua na Tui. Sa vakasalataki rawa o Eapi, ia e vinakata me vakalialiai ena nodra lasu na parofita, mani mate kina.—1Tu 22:1-38; 2Ve 18.

Vakekeli ena Vosa ni Kalou

it-1 834 ¶5

Bukawaqa

E vola o Pita ni na ‘maroroi na lomalagi kei na vuravura ni gauna qo me qai vakamai.’ E macala ena tikinivolatabu qo kei na vica tale na tikinivolatabu ni sega ni dusia na bukawaqa dina, ia na rusa vakadua. Me vaka ga na Waluvu ena siga i Noa, e sega ni vakarusai dina na vuravura kei na lomalagi, o ira ga na tamata ca. E va tale ga qori na nona veivakarusai o Jisu Karisito kei ira na nona agilosika kaukaua ena yameyame ni bukawaqa. Era na vakarusai ga na tamata ca kei

na ivakarau ca ni vuravura qo.—2Pi 3: 5-7, 10-13; 2Ce 1:6-10; vakatauvatana Ais 66:15, 16, 22, 24.

it-1 1206 ¶4

Vu vaKalou

“iTukutuku e Nanumi ni Vu Vakalou”

—**Dina kei na Lasu.** E tiko ga na vanua e laurai kina na vosa vaKirisi na *pneu’ma* (yalo) ena nodratou ivola na yapositolo. Kena ivakaraitaki, ena 2 Cesalonaika 2:2, e uqeti ira na mataveitacini e Cesalonaika na yapositolo o Paula me kua ni vakasesei totolo na nodra vakasama ena “dua na itukutuku e nanumi ni vu vakalou [Kir., “yalo”] se itukutuku se ivola e nanumi ni [nodratou], e tukuni kina ni sa yaco mai na siga i Jiova.” E matata ena tikinivolatabu qo ni vakayagataka o Paula na vosa *pneu’ma* (yalo) me dusia na vakasavu itukutuku, me vaka na “itukutuku” se “ivola.” Ya na vuna e tukuni kina va qo ena Lange’s *Commentary on the Holy Scriptures* (t. 126) me baleta na tikinivolatabu qo: “Ratou vakaibalebaleta tiko na yapositolo e dua na itukutuku vakayalo, e dua na ka se bera ni yaco, se dua na ka e tukuna e dua na parofita.” (Vakadewataka, editaka tale ga o P. Schaff, 1976) E kaya na Vincent’s *Word Studies ena New Testament: “Ena vuku ni yalo.* Na ka era parofisaitaka na tiko ena soqoni vaKarisito era kaya ni

vu vakalou.” (1957, Vol. IV, t. 63) Kena ibalebale, eso na vakadewa era vakayagataka na vosa *pneu’ma* me yalo ena tikinivolatabu qo kei na so tale, ia eda wilika ena so tale na vakadewa me “itukutuku ni Yalo” (AT), “na ka se bera ni yaco” (JB), “vu vakalou” (D’Ostervald; Second [French]), “itukutuku e nanumi ni vu vakalou” (NW).

JULAI 22-28

IYAU MAI NA VOSA NI KALOU | 1 TIMOCI 1-3

“Tadolova na Cakacaka Vinaka”

km 9/78 4 ¶7

‘Vinaka Nodra Veiqaravi’

⁷ E rawa gona nida kila na vuna e kaya kina o Paula ni o ira na tagane ya era “rogo vinaka.” Qori e sega ni baleta tiko na itutu ena lotu, me vaka era nanuma eso. Ia na dauveiqaravi ni ivavakoso e “vinaka nona veiqaravi” ena vakalougatataki koya o Jiova kei Jisu, era na dokai koya na lewe ni ivavakoso, era na tokoni koya tale ga. E dodonu gona me “doudou” ni “tukuna yani na nona vakabauti Karisito Jisu.” Ni qarava vinaka na nona itavi, ena vakavinavinakataki ni vinaka na nona veiqaravi, dei nona vakabauta, ena sega ni rere ni tukuna na ka e vakabauta, se leqataka ni na vakalialiai.

Vakekeli ena Vosa ni Kalou

it-1 914-915

Tuvakawa

E sega sara ga na betena me vulici na iyatukawa qai veitalanoataki, vakabibi ena gauna e volavola kina o Paula vei Timoci. E sega ni gadrevi me tiko na ivola ni kawabula me kilai kina na iyatukawa, baleta na Kalou e sega ni vakaduiduitaki ira na Jiu kei ira na lewe ni Veimatanitu ena ivavakoso vaKarisito. (Kal 3:28) Sa matata tale tu ga na iyatukawa ena basika kina o Karisito, oya na iyatukawa i Tevita. Segale tale ga ni dede mai na gauna e volavola kina qo o Paula ena vakarusai o Jerusalemi, ena vakarusai tale ga na nodra ivola ni kawabula na Jiu. Ena sega ni maroroya na Kalou. Sa rauta me lomaleqataki Timoci o Paula kei ira na lewe ni ivavakoso mera kua ni vakawelei ena levu ni gauna era vakekeli kina kei na veiletitaki ni iyatukawa. Qori ena vakaluluqataka ga na nodra vakabauta. Sa rauta vinaka sara ga na iyatukawa ena iVolatabu e vakadeitaki kina na itavi vakaMesaia i Karisito. Qori ga na iyatukawa mera kauaitaka vakalevu na lotu vaKarisito. So tale na iyatukawa vakaivolatabu e ivakananumi, me vakadinadinataka ni dina na ka era volai ena iVolatabu kei na itukutuku makawa era tiko kina.

JULAI 29–OKOSITA 4

IYAU MAI NA VOSA NI KALOU | 1 TIMOCI 4-6

“Qarava na Kalou se na iYau”

**E Veivakaleqai na Qarai ni Bula
Vutuniyau**

g 6/07 6 ¶2

Era sega ni mate e levu nira qara na bula vutuniyau. Ia ni toso na gauna, ena vakaleqai na nodra bula ke matewale na nodra sasaga. Nira loma-oacataka na cakacaka se na ilavo ena rawa ni vakavuna na lomabibi, lai-lai na moce, mosi ni ulu kei na bo. Qori ena rawa ni mate koso kina e dua. Ke liaca mada ga e dua me veisautaka na ka e vakaliuca, de dua sa bera. Ena rawa ni tautauvimate, de dua ena sega ni nuitaki koya o watina, era na rairai veilecayaki tale ga na gone. Ena rawa ni wali eso na leqa qori, ia ena vinakati na sasaga. O ira na qara na bula vutuniyau era “sualaka [ga] na yagodra taucoko ena levu na mosi.”—1 Timoci 6:10.

Vakekeli ena Vosa ni Kalou

it-2 714 ¶1-2

Wilivola e Matanalevu

Ena Loma ni iVavakoso. Ena imatai ni senituri, e vica e tiko na nodra ilavelave ni ivolavivigi ni iVolatabu. E bibi kina na wilivola e matanalevu.

E vakarota o Paula me dau wiliki e matanalevu na nona ivola ena soqoni vaKarisito, e vakarota tale ga me soli na nona ivola me wiliki ena so tale na ivavakoso. (Kol 4:16; 1Ce 5:27) E dua na ivakatawa gone o Timoci, ia e vakasalataki koya o Paula me dau gumatua tiko ga ena “wilivola e matanalevu, ena [nona] veivakadreti, kei na veivakavulici.”—1Tm 4:13.

E dodonu me taladrodoro na wilivola e matanalevu. (Apa 2:2) Na inaki ni wili-vola e matanalevu me veivakavulici. E dodonu gona me kila vinaka o koya e wiliwili na ka e wilika, me matata vua na nona inaki o koya e volavola, me wiliwili tale ga vakavinaka mera kua ni taura cala na vakarorogo na kena ibalebale. E kaya na Vakatakila 1:3 nira na marau o ira na wilika i cake na parofisai kei ira na rogoca na vosa ra qai muria.

